

శ్రీ దత్తాత్రేయ షోడశోపచార పూజావిధానం

పురుషసూక్త సహిత పురాణసద్భక్తి

షోడశోపచారములు అంటే 16 ఉపచారములు. అవి : 1.ధ్యానం, 2.ఆవాహనం, 3.ఆసనం, 4.పాద్యం, 5.అర్ఘ్యం, 6.ఆచమనీయం, 7.స్నానం, 8.వస్త్రం, 9.యజ్ఞోపవీతం, 10.గంధం, 11.పుష్పం, 12.ధూపం, 13.దీపం, 14.నైవేద్యం, 15.తాంబూలం, 16.నీరాజనం. ఇవి ప్రధానవమైన ఉపచారాలు. వీటితోపాటు మరికొన్ని ఉపచారాలు కూడా నిత్యషోడశోపచార పూజావిధానంలో చేరి ఉంటాయి.

ఇక్కడ పురుషసూక్త పద్ధతిలో పురాణోక్త శ్లోకాలను కూడా చేర్చి షోడశోపచార పూజావిధానాన్ని అందిస్తున్నాము. పురుషసూక్తము అనునది వేదోక్తమైనది కాబట్టి గురుముఖతః నేర్చుకున్నవారు మాత్రమే పఠించాలి. పురుషసూక్తం క్రింద ఇవ్వబడిన శ్లోకాలను అన్ని వర్ణాలవారు పఠించవచ్చు. ఈ విషయాన్ని గమనించి తమ నిత్యపూజను భక్తిశ్రద్ధలతో ఆచరించి శ్రీ స్వామివారి అనుగ్రహాన్ని పొందగలరు.

పూజా సామగ్రి :- పూజకు “రాగిగ్లాసులో నీరు, రాగి ఉద్ధరిణె, రాగిపళ్ళెము, తీర్థపాత్ర, పుష్పములు, గంధము, ఘంట, అక్షతలు, యథాశక్తిగా పంచామృతము, గోక్షీరము, నైవేద్యమునకు పటికబెల్లం, కిసిమిస్ లేక ద్రాక్షగాని, అరటిపండ్లు గాని, వండిన పదార్థములతో మహానైవేద్యము. దీపము, ధూపము, హారతి, కర్పూరము వగైరా ముందుగా సిద్ధం చేసుకోవాలి.

తూర్పు ముఖముగా గాని, ఉత్తరముఖముగా గాని తాను కూర్చొని దైవారాధన చేయాలి. మనకు ఎదురు ముఖముగా ఆరాధ్యమూర్తి విగ్రహంగాని, చిత్రపటంగాని ఉండాలి.

ప్రతి నిత్యము వీలుండేవారు శిరస్నానము చేసి పూజ ప్రారంభించాలి. అలా వీలులేని వారు కంఠ స్నానమైనా చేసి పూజ చేయాలి. వారివారి సంప్రదాయం ప్రకారం తిరునామమో, గోపీచందనమో, విభూతియో తిలకధారణ చేసికొని పీటమీద కూర్చుని గణపతి పూజ ప్రారంభించాలి.

శ్రీ విఘ్నేశ్వర పూజ

ఆసనం

శ్లో॥ పృథ్విత్వయా ధృతాలోకా దేవిత్వం విష్ణునాధృతా ।
త్వం చ ధారయ మాం దేవీ పవిత్రం కురు చాసనమ్ ॥

పై శ్లోకాన్ని పఠించి దేవుడి ముందు ఏర్పరచుకొన్న ఆసనము మీద కూర్చోవాలి.

గణపతి ప్రార్థన - గురుప్రార్థన

శ్లో॥ శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయే స్మర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

శ్లో॥ గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః । గురుర్దేవో మహేశ్వరః ॥
గురుసాక్షాత్ పరబ్రహ్మ । తస్మై శ్రీ గురవే నమః ॥

ఆచమనమ్

(రాగి గ్లాసులోని నీటిని ఉద్ధరిణెతో ఎడమచేతితో తీసుకొని కుడి అరచేతిలో పోసుకొని) కేశవాయ స్వాహా, నారాయణాయ స్వాహా, మాధవాయ స్వాహా (అని మూడుసార్లు పుచ్చుకోవాలి) గోవిందాయ నమః, మధుసూదనాయ నమః, త్రివిక్రమాయ నమః, వామనాయ నమః, శ్రీధరాయ నమః, హృషీకేశాయ నమః, పద్మనాభాయ నమః, దామోదరాయ నమః, సంకర్షణాయ నమః, వాసుదేవాయ నమః, ప్రద్యుమ్నాయ నమః, అనిరుద్ధాయ నమః, పురుషోత్తమాయ నమః, అధోక్షజాయ నమః, నారసింహాయ నమః, అచ్యుతాయ నమః, జనార్ధనాయ నమః, ఉపేంద్రాయ నమః, హరయే నమః, శ్రీ కృష్ణాయ నమః

తాత్పర్యం :

1. కేశవాయస్వాహా - కేశవుని కొరకు సమర్పిస్తున్నాను.

అని ఉదకము లోపలికి స్వీకరించాలి. తిరిగి పైవిధముగా ఉదకము తీసికొని

2. నారాయణాయ స్వాహా - నారాయణుని కొరకు సమర్పిస్తున్నాను.

అని ఉదకమును లోపలికి తీసుకోవాలి. తిరిగి పైవిధముగా ఉదకమును తీసుకొని

3. మాధవాయ స్వాహా - మాధవునిని కొరకు సమర్పిస్తున్నాను.
అని ఉదకమును లోపలికి స్వీకరించాలి.
4. గోవిందాయ నమః - (గోవిందునకు నమస్కారము)
5. విష్ణవే నమః - (విష్ణువునకు నమస్కారము)
6. మధుసూదనాయ నమః - (మధుసూదనునకు నమస్కారము)
7. త్రివిక్రమాయ నమః - (త్రివిక్రమునకు నమస్కారము)
8. వామనాయ నమః - (వామనునకు నమస్కారము)
9. శ్రీధరాయ నమః - (శ్రీధరునకు నమస్కారము)
10. హృషీకేశాయ నమః - (హృషీకేశునకు నమస్కారము)
11. పద్మనాభాయ నమః - (పద్మనాభునకు నమస్కారము)
12. దామోదరాయ నమః - (దామోదరునకు నమస్కారము)
13. సంకర్షణాయ నమః - (సంకర్షణునకు నమస్కారము)
14. వాసుదేవాయ నమః - (వాసుదేవునకు నమస్కారము)
15. ప్రద్యుమ్నాయ నమః - (ప్రద్యుమ్నునకు నమస్కారము)
16. అనిరుద్ధాయ నమః - (అనిరుద్ధునకు నమస్కారము)
17. పురుషోత్తమాయ నమః - (పురుషోత్తమునకు నమస్కారము)
18. అధోక్షజాయ నమః - (అధోక్షజునకు నమస్కారము)
19. నారసింహాయ నమః - (నారసింహునకు నమస్కారము)
20. అచ్యుతాయ నమః - (అచ్యుతునకు నమస్కారము)
21. జనార్ధనాయ నమః - (జనార్ధనునకు నమస్కారము)
22. ఉపేంద్రాయ నమః - (ఉపేంద్రునకు నమస్కారము)
23. హరయే నమః - (హరికి నమస్కారము)
24. శ్రీకృష్ణాయ నమః - (శ్రీకృష్ణునకు నమస్కారము)

ఈ విధంగా ఆచమనము చేయాలి. తరువాత...

ప్రాణానాయమ్య :-

ఓం భూః ఓం భువః ఓం (గ్)ం సువః

ఓం మహాః ఓం జనః ఓం తపః ఓం (గ్)ం సత్యం

ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి ।

ధియో యో నః ప్రచోదయాత్ ॥ ఓమాపో జ్యోతీరసో ౨ మృతం

బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమ్॥ అని (గాలి గట్టిగా పీల్చి వేళ్ళ చివరలతో ముక్కు చివరలను మూసి తిరిగి గాలిని విడవాలి. ఈ విధంగా మూడుసార్లు చేయాలి.)

ఘంటానాదమ్

శ్లో॥ ఆగమార్థం తు దేవానాం గమనార్థం తు రక్షసామ్ ।

కురు ఘంటారావం తత్ర దేవతా ౨ ౨ హ్వన లాంఛనమ్ ॥

పూజచేసే స్థలానికి దేవతలు రావటానికి ఆహ్వాన పూర్వకంగా ఘంటానాదం చేయాలి.

భూతాచ్ఛాటనమ్

శ్లో॥ అపసర్పంతు యే భూతా యే భూతా భూమి సంస్థితాః ।

యే భూతా విష్ణుకర్తార స్తే గచ్ఛంతు శివాజ్ఞయా ॥

శ్లో॥ ఉత్తిష్ఠంతు భూమిశాచాః య ఏతే భూమిభారకాః

ఏతేషా మవిరోధేన బ్రహ్మకర్త సమారభే॥

(పూజచేసే స్థలంలో వుండే అసురశక్తులు తొలగిపోవటానికి, అక్కడ వున్న భూతములను వెడలగొట్టుచున్నట్లుగా భావిస్తూ పై శ్లోకాన్ని పఠించాలి)

దీపారాధనమ్

శ్లో॥ భో దీప! బ్రహ్మరూపేణ సర్వేషాం హృది సంస్థితః

అతస్త్వాం స్థాపయామ్యద్య మదజ్ఞాన మపాకురు॥

(దీపం కుందిలో ఆవునెయ్యి గాని, నువ్వులనూనె గాని వేసి మూడు ఒత్తులతో దీపాన్ని దైవసన్నిధిలో ముందుగా వెలిగించి, నమస్కరించాలి.)

సంకల్పం

మమ ఉపాత్త సమస్త దురితక్షయ ద్వారా శ్రీ మహాగణపతి దేవతా ప్రీత్యర్థం (శుభే శోభనే ముహూర్తే) శ్రీమాన్గోత్రః.....శర్మాభిధేయోఽహం శ్రీమతః..... గోత్రస్య..... శర్మాభిధేయస్య-మమ ధర్మపత్నీ సమేతస్య మమ ఉపాత్త దురితక్షయద్వారా, అస్మాకం సకుటుంబానాం శ్రుతిస్మృతి పురాణోక్త ఫలప్రాప్త్యర్థం, క్షేమ స్థైర్య ధైర్య వీర్య విజయ అభయ ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభి వృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్ష చతుర్విధ ఫలపురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం, మనోవాంఛా ఫలసిద్ధ్యర్థం, సమస్తాభ్యుదయార్థం చ శ్రీ మహాగణపతి దేవతా ముద్దిశ్య శ్రీ మహాగణపతి, దేవతా ప్రీత్యర్థం। సంభవద్భిర్ ద్రవైః సంభవద్భిరుపచారైః సంభవితా నియమేన భక్తిపూర్వక యావచ్ఛక్తి ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే॥ అని అక్షతలను నీటిని చేతిలో తీసుకొని పళ్లెంలో వదలాలి. తరువాత కలశ పూజ చేయాలి.

కలశారాధన

తతః కలశారాధనం కరిష్యే॥ కలశం గంధపుష్పాక్షతైరభ్యర్చ్య ॥

(అని కలశమును పుష్పాక్షతలతో పూజించి దిగువనగల శ్లోక, మంత్రములతో అభిమంతించాలి.)

శ్లో॥ కలశస్య ముఖే విష్ణుః కంఠే రుద్రః సమాశ్రితనమః ।
 మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మ మధ్యే మాతృగణాః స్మృతాః ॥
 కుక్షౌతు సాగరా స్సర్వే సప్తద్వీపా వసుంధరా ।
 ఋగ్వేదోఽథ యజుర్వేదః సామవేదోఽహ్యధర్వణః ॥
 అంగైశ్చ సహితాస్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః ।
 అత్ర గాయత్రీ సావిత్రీ శాంతిః పుష్టికరీ తథా ॥
 ఆయాంతు దేవపూజార్థం దురితక్షయ కారికాః ।
 కలశే దశకళాత్మనే వహ్ని మండలమావాహయామి ॥
 మధ్యే ద్వాదశకళాత్మనే సూర్య మండలమావాహయామి ।
 ఆధారే షోడశకళాత్మనే చంద్రమండలమావాహయామి ॥

శ్లో॥ గంగే! చ యమునే! కృష్ణే! గోదావరి! సరస్వతి!
నర్మదే! సింధుకావేర్యా! జలే ౨ స్మిన్ సన్నిధిం కురు॥

ప్రణవేన దశవారాన్ అభిమంత్ర్య! గాయత్రీం త్రివారం జపేత్ - అనగా ప్రణవము (ఓంకారము)తో పదిసార్లు అభిమంత్రించి గాయత్రిని మూడుసార్లు జపించాలి.)

ఓమ్, ఓమ్, ఓమ్, ఓమ్, ఓమ్, ఓమ్, ఓమ్, ఓమ్, ఓమ్, ఓమ్ (10)

ఓం భూర్భువస్సువః । ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి ।
ధియో యో నః ప్రచోదయాత్ ॥ (ఏవం త్రిః) ఇలా మూడుసార్లు పఠించాలి.
కలశోదకేన పూజాద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష । దేవం, ఆత్మానం చ సంప్రోక్ష్య॥

ఈ విధంగా పై మంత్రాలని పఠించి కళశంలోని నీటిని పువ్వుతో దేవుని మీద, తన మీద, పూజా ద్రవ్యాలన్నింటిమీద కొద్దిగా చల్లుకోవాలి.

॥ఇతి కలశపూజా॥

శ్రీ మహాగణాధిపతి పూజ

శ్రీ గురుభ్యో నమః ॥ హరిః ఓమ్-అయం ముహూర్తస్సుముహూర్తో౨
స్తు॥ సుముహూర్తకాలే సూర్యాదీనాం నవానాం గ్రహాణా మానుకూల్య ఫలసిద్ధిరస్తు॥

- శ్లో॥ యశ్శివో నామరూపాభ్యాం యా దేవీ సర్వమంగళా ।
తయోఃసంస్మరణాత్ పుంసాం సర్వతో జయ మంగళమ్ ॥ 1
- శ్లో॥ శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥ 2
- శ్లో॥ తదేవలగ్నం సుదినం తదేవ తారాబలం చంద్రబలం తదేవ ।
విద్యాబలం దైవబలం తదేవ లక్ష్మీపతే తే౨ంఘ్రియుగం స్మరామి ॥ 3
- శ్లో॥ యత్ర యోగేశ్వరః కృష్ణో యత్ర పార్థో ధనుర్ధరః ।
తత్ర శ్రీ ర్విజయో భూతిర్ ధ్రువానీతిర్మతిర్మమ ॥ 4
- శ్లో॥ స్మృతే సకలకళ్యాణ భాజనం యత్ర జాయతే ।
పురుషస్తమజం నిత్యం వ్రజామి శరణం హరిమ్ ॥ 5

- శ్లో॥ సర్వదా సర్వకార్యేషు నాస్తి తేశామమంగళమ్ ।
యేషాం హృదిస్థో భగవాన్ మంగళాయతనం హరిః ॥ 6
- శ్లో॥ లాభస్తేషాం జయస్తేషాం కుతస్తేషాం పరాభవః ।
యేషాం ఇందీవరశ్యామో హృదయస్థో జనార్దనః ॥ 7
- శ్లో॥ ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదామ్ ।
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥ 8
- శ్లో॥ సర్వమంగళ మాంగళ్యే శివే సర్వార్థ సాధికే ।
శరణ్యే త్ర్యంబకే దేవీ నారాయణి నమోఽస్తు తే ॥ 9
- శ్లో॥ అభీప్సితార్థ సిద్ధ్యర్థం పూజితో యస్సురైరపి ।
సర్వవిఘ్న హరస్తస్మై శ్రీగణాధిపతయే నమః ॥ 10

శ్రీలక్ష్మీనారాయణాభ్యాం నమః । ఉమామహేశ్వరాభ్యాం నమః ।
వాణీహిరణ్యగర్భాభ్యాం నమః । శచీపురందరాభ్యాం నమః । అరుంధతీవసిష్ఠాభ్యాం
నమః । శ్రీసీతారామాభ్యాం నమః । శ్రీరాధాకృష్ణాభ్యాం నమః । సమస్త
సద్గురుదేవతాయై నమః । సర్వేభ్యో మహాజనేభ్యో (బ్రాహ్మణేభ్యో)నమః । అవిఘ్నమస్తు
॥ ఆచమ్య ॥ అని ఆచమనం చేయాలి. తరువాత...

శ్రీ మహాగణపతి చిత్రపటం ముందు ఒక తమలపాకుపై పసుపుతో
ముద్దచేసి దానికి కుంకుమ బొట్టుపెట్టి విఘ్నేశ్వరుడుగా భావించి (ఇక్కడ వినాయకుడి
చిత్రపటానైనా పూజించవచ్చు) ఈ క్రింద తెలిపిన విధంగా అక్షతలతో, పూలతో
పూజించాలి.

- శ్రీ గణాధిపతయే నమః ధ్యాయామి ధ్యానమ్ సమర్పయామి
శ్రీ గణాధిపతయే నమః ఆవాహయామి ఆవాహనం సమర్పయామి
శ్రీ గణాధిపతయే నమః రత్నసింహాసనం సమర్పయామి
శ్రీ గణాధిపతయే నమః పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి
శ్రీ గణాధిపతయే నమః హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి
శ్రీ గణాధిపతయే నమః ఆచమనం సమర్పయామి
శ్రీ గణాధిపతయే నమః పంచామృత స్నానం సమర్పయామి

శ్రీ గణాధిపతయే నమః శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి

శ్రీ గణాధిపతయే నమః నూతన వస్త్రం సమర్పయామి

శ్రీ గణాధిపతయే నమః యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి

శ్రీ గణాధిపతయే నమః గంధం సమర్పయామి

శ్రీ గణాధిపతయే నమః పుష్పైః పూజయామి

నామపూజా

(గణపతికి ఉన్న క్రింది 16 పేర్లను స్తుతించాలి)

ఓం సుముఖాయ నమః, ఓం ఏకదంతాయ నమః, ఓం కపిలాయ నమః

ఓం గజకర్ణకాయ నమః, ఓం లంబోదరాయ నమః, ఓం వికటాయ నమః

ఓం విఘ్నరాజాయ నమః, ఓం గణాధిపాయ నమః, ఓం ధూమకేతవే నమః

ఓం గణాధ్యక్షాయ నమః, ఓం ఫాలచంద్రాయ నమః, ఓం గజాననాయ నమః

ఓం వక్రతుండాయ నమః, ఓం శూర్పకర్ణాయ నమః, ఓం హేరంబాయ నమః

ఓం స్కందపూర్వజాయ నమః

ఓం గుర్రసిద్ధి ప్రదాయకాయ నమః ఓం మహాగణపతయే నమః

షోడశనామభిః పూజయామి.

పైవిధంగా చెబుతూ ఈ క్రింది ఉపచారాలు సమర్పించాలి.

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ధూపం సమర్పయామి (అగరబత్తి వెలిగించాలి)

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః దీపం సమర్పయామి (దీపం చూపించాలి)

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః నైవేద్యం సమర్పయామి (అరటిపండ్లు నివేదించాలి)

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః తాంబూలం సమర్పయామి (తాంబూలం సమర్పించాలి)

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః నీరాజనం సమర్పయామి (కర్పూర నీరాజనం)

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః మంత్రపుష్పం సమర్పయామి.

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ఆత్మ ప్రదక్షిణ నమస్కారం సమర్పయామి.

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ప్రార్థన నమస్కారం సమర్పయామి.

పై విధంగా చెబుతూ అక్షతలతో గణపతి పూజ చేయాలి.

సంకల్పం

ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ । మమ సకల సౌభాగ్య
సకలఫలాభివృద్ధ్యర్థం । త్రయస్త్రింశత్కృతీదేవతాస్వరూప బ్రహ్మచారి హరాత్మనే
శ్రీగురుదత్తాత్రేయ అనుగ్రహ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థం షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే ॥

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయ ధ్యానమ్

శ్లో॥ మాలాకమండల ధరః కరపద్మయుగ్మే
మధ్యస్థ పాణియుగళే డమరు త్రిశూలే
యస్వస్థ ఊర్ధ్వకరయో శ్శుభశంఖచక్రే
వందే త మత్రివరదం భుజషట్కయుక్తమ్ ॥

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః ధ్యాయామి ధ్యానం సమర్పయామి ॥

(శ్రీ గురు దత్తాత్రేయ స్వామిని భక్తిగా ధ్యానం చేయాలి.)

1. ఆవాహనమ్

సహస్రశీర్షేత్యావాహనమ్ :-

మంత్రం : ఓం సహస్రశీర్షా పురుషః । సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్

స భూమిం విశ్వతో వృత్వా । అత్యతిష్ఠద్దశాంగులమ్ ॥

శ్లో॥ మాహారీపుర భిక్షాశిన్ మందారార్చిత పాదుక

మనసావాహయామి త్వాం మహామండూక రూపధృత్ ॥

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః - ఆవాహనార్థే పుష్పాంజలిం సమర్పయామి॥

(శ్రీ గురు దత్తాత్రేయ స్వామిని భక్తిగా ఆవాహన చేయాలి.)

2. ఆసనమ్

పురుష ఏవేదమిత్యాసనమ్ :-

మంత్రం : ఓం పురుష ఏవేదగ్ం సర్వమ్ । యద్భూతం యచ్ఛ భవ్యమ్ ।

ఉతామృతత్య స్యేశానః । యదన్వేనాతిరోహతి ॥

శ్లో॥ దత్తాత్రేయమహాయోగిన్ దత్తస్వాత్మ ప్రకాశక
దత్త విదాయ లక్ష్మీశ దత్త తిష్ఠ సుఖాసనే ॥

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః నవరత్నఖచిత స్వర్ణసింహాసనం సమర్పయామి ॥
(శ్రీ గురు దత్తాత్రేయ స్వామి ముందు అక్షతలు ఉంచండి.)

3. పాద్యమ్

వీతావాన స్యేతి పాద్యమ్ :-

మంత్రం : ఓం వీతావానస్య మహిమా । అతో జ్యాయాగ్శ్చ పూరుషః ।
పాదోఽస్య విశ్వా భూతాని । త్రిపాదస్యామృతం దివి ॥

శ్లో॥ పరాపరవినిర్ముక్త పారిజాతాపహారక
పాద్యం స్వీకురుతే పాదపద్మయోః కుసుమాన్వితం ॥

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి
(నీటిని ఉద్ధరణితో తీసుకొని స్వామి పాదాలకు చూపించి అరివేణంలో పోయండి.)

4. అర్ఘ్యమ్

త్రిపూదూర్ఘ ఇత్యర్ఘ్యమ్ :-

మంత్రం : ఓం త్రిపాదూర్ఘ ఉదైత్పురుషః । పాదో ఽస్యేహాభవాత్పునః ।
తతో విష్యజ్యక్రామత్ । సాశనానశనే అభి ॥

శ్లో॥ అత్రినందన యోగీశ అనసూయాత్మసంభవ
అవధూత సదానంద అర్ఘ్యం త్వమురరీ కురు ॥

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః -హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి ॥
(నీటిని ఉద్ధరణితో తీసుకొని స్వామివారి చేతులకు చూపించి అరివేణంలో పోయండి.)

5. ఆచమనమ్

తస్మాద్విరాడిత్యాచమనమ్ :-

మంత్రం : ఓం తస్మాద్విరాడజాయత । విరాజో అభిపూరుషః ।
స జాతో అత్యలిచ్యత । పశ్చాద్భూమి మథో పురః ॥

శ్లో॥ వీరప్రచండసౌందర్య వీరతంత్రసుసాధక
 విమలై స్త్వంజలైర్దేవ విధేహ్యచమనీయకమ్ ॥
 శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః-ముఖే ఆచమనీయం సమర్పయామి॥
 (కొద్దిగా నీటిని ఉద్ధరణితో తీసుకొని స్వామివారి ముఖానికి చూపించి
 అరివేణంలో పోయండి.)

6. మధుపర్కమ్

శ్లో॥ మధ్వాజ్యదధిసంయుక్తం స్వర్ణపాత్రే ప్రతిష్ఠితమ్ ।
 మధుపర్కం గృహాణ త్వం దేవదేవ! నమోఽస్తు తే॥
 శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః-మధుపర్కం సమర్పయామి
 (తేనె, నెయ్యి, పెరుగు కలిపిన పదార్థాన్ని ఉద్ధరణితో స్వామివారికి చూపించి
 తీర్థపాత్రలో పోయండి.)

7. స్నానమ్

యత్పురుషేణేతి స్నానమ్ :-

మంత్రం : ఓం యత్పురుషేణ హవిషా । దేవా యజ్ఞమతస్వత ।
 వసంతో అస్మాం నీదాజ్యమ్ । గ్రీష్మ ఇద్భ్యశ్శరద్ధవిః ॥

శ్లో॥ వేదాదిరూపవేదజ్ఞ పర్వతవాసక
 వేగేన స్నాపయామ్యద్భిః వేదమంత్రాభి మంత్రితైః ॥
 శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః - (మలాపకర్షణ)స్నానం సమర్పయామి॥

పంచామృత స్నానమ్

శ్లో॥ పయో దధి ఘృతం చైవ మధు చ శర్మరాఽన్వితమ్ ।
 పంచామృతం మయాఽఽనీతం స్నానార్థం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥
 శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః - (మలాపకర్షణ)స్నానం సమర్పయామి॥
 1. ॥ పయః స్నానమ్ ॥ (పాలతో అభిషేకము చేయించాలి.)

శ్లో॥ కామధేనోః సముదృఛాతం దేవర్షి పితృత్వప్తిదమ్ ।
 పయోదదామి దేవేశ! స్నానార్థం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః - స్నానార్థే పయఃస్నానం సమర్పయామి ॥
పయఃస్నానానంతరం ఆపోహిష్ఠేతి శుద్ధోదకస్నానం సమర్పయామి ॥

2. ॥దధిస్నానమ్॥ (పెరుగుతో స్నానము చేయించాలి.)

శ్లో॥ చంద్రమండల సంకాశం సర్వదేవ ప్రియం దధి ।
స్నానార్థం తే మయాదత్తం ప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥
శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః - దధిస్నానం సమర్పయామి ॥
దధిస్నానానంతరం శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి॥

3. ॥ఆజ్యస్నానమ్॥ (నేతితో అభిషేకించాలి)

శ్లో॥ ఆజ్యం సురాణామాహార ఆజ్యం యజ్ఞే ప్రతిష్ఠితమ్ ।
ఆజ్యం పవిత్రం పరమం స్నానార్థం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥
శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః - ఆజ్యస్నానం సమర్పయామి ॥

4. ॥మధుస్నానమ్ ॥ (తేనెతో అభిషేకం చేయాలి.)

శ్లో॥ సర్వౌషధి సముత్పన్నం పీయాష సదృశం మధు ।
స్నానార్థం తే ప్రయచ్ఛామి గృహాణ పరమేశ్వర॥
శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః - మధుస్నానం సమర్పయామి ॥
ఆజ్య, మధుస్నానానంతరం శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి ॥

5. ॥ శర్కరా స్నానమ్ ॥ (చక్కెరతో అభిషేకించాలి.)

శ్లో॥ ఇక్షుదండ సముద్భూత దివ్యశర్కరయా హరిమ్ ।
స్నాపయామి సదా భక్త్యా ప్రీతో భవ సురేశ్వర ॥
శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః - శర్కరా స్నానం సమర్పయామి ॥
శర్కరా స్నానానంతరం శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి ॥

॥ఫలోదక స్నానమ్॥ (కొబ్బరినీళ్ళతో అభిషేకించాలి.)

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః - నారికేళ ఫలోదకస్నానం సమర్పయామి॥
నారికేళ ఫలోదక స్నానానంతరం శుద్ధోదకస్నానం సమర్పయామి॥

॥శుద్ధోదక స్నానమ్ ॥ (మంచినీటితో అభిషేకించాలి.)

శ్లో॥ శుద్ధం యత్ సలిలం దివ్యం గంగాజలసమం స్మృతమ్ ।
 సమర్పితం మయాభక్త్యా శుద్ధస్నానాయ గృహ్యతామ్ ॥
 శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః-మహాభిషేక స్నానం సమర్పయామి
 స్నానాంతే ఆచమనీయం సమర్పయామి॥
 (పై తెలిపిన విధంగా పంచామృతాలతో ద్రవాన్ని సిద్ధంచేసుకొని ఉద్ధరిణితో
 స్వామివారికి చూపించి స్నానము చేయిస్తున్నట్టుగా భావించి
 ఆ పంచామృతాలను తీర్థపాత్రలో వేయండి.)

7. వస్త్రమ్

సప్తాస్యాసన్నితి వస్త్రమ్ :-

మంత్రం : ఓం సప్తాస్యాసన్పరిధయః । త్రిస్సప్తసమిధః కృతాః
 దేవా యద్యజ్ఞం తన్వానాః । అబద్ధన్పురుషం పశుమ్ ॥
 శ్లో॥ ద్యుతిమన్ మృదులం దివ్యం దుకూలం కాంచనావృతం
 తుభ్యం మయార్పితం దేవ పరిధారయ రక్షమాం ॥
 శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః - వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి ॥
 వస్త్రాంతే ఆచమనీయం సమర్పయామి॥
 (స్వామివారికి నూతన వస్త్రాలనుగాని, అక్షతలనుగాని సమర్పించాలి.)

8. యజ్ఞోపవీతమ్

తం యజ్ఞమితి యజ్ఞోపవీతమ్ :-

మంత్రం : ఓం తం యజ్ఞం బహూహిషి ప్రౌక్షన్తే । పురుషం జాత మగ్రతః
 తేన దేవా అయజంతా సాధ్యా ఋషయశ్చ యే ॥
 శ్లో॥ తాపసోత్తమ సౌందర్య తంతుభిః పరికల్పితం
 ధారణార్థం మయా యజ్ఞ సూత్రం దత్తం వరప్రద ॥
 శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః- యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి ॥
 యజ్ఞోపవీతాంతే ఆచమనీయం సమర్పయామి ॥
 (స్వామివారికి యజ్ఞోపవీతాన్ని గాని, అక్షతలనుగాని సమర్పించాలి.)

గమనిక : స్నానే- ధూపే చ దీపేచ ఘంటార్నాదమాచరేత్ || (స్నాన, ధూప, దీప సమయములందు ఘంటానాదం చేయాలి.)

9. ఆభరణమ్

తస్మాద్ద్యజ్ఞాదితి ఆభరణమ్ :-

మంత్రం : ఓం తస్మాద్ద్యజ్ఞాత్సర్వహుతః । సంభృతం పృషదాజ్యమ్ ।
పశుగ్స్తాగ్స్పక్రే వాయవ్యాన్ । ఆరణ్యాన్గ్రామ్యాశ్చ యే॥

శ్లో॥ అలంకారాన్ మయాదేవ సువర్ణేన వినిర్మితాన్ ।
ప్రీత్యర్థం తవ దేవేశ భూషణం ప్రతిగృహ్యతామ్॥

శ్లో॥ కేయూరకటకే చైవ హస్తే చిత్రాంగుళీయకమ్॥
మాణిక్యోల్లాసి మకుటం కుండలే హార శోభితమ్ ॥

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః-నానావిధ ఆభరణాని సమర్పయామి॥
(స్వామివారికి ఆభరణాలనుగాని, అక్షతలనుగాని సమర్పించాలి.)

10. గంధమ్

తస్మాద్ద్యజ్ఞాదితి గంధమ్ :-

మంత్రం : ఓం తస్మాద్ద్యజ్ఞాత్సర్వహుతః । ఋచస్సామాని జజ్ఞరే ।
ఛందాగ్ంసి జజ్ఞరే తస్మాత్ యజుస్తస్మాదజాయత ॥

శ్లో॥ సనకాదికృతస్తాత్య సర్వనామస్వరూపక
సౌరభ్యగంధ సారత్వం సారోరసి విలేపయ ॥

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః- శ్రీ గంధం సమర్పయామి ॥
(స్వామివారికి శ్రీగంధాన్ని సమర్పించాలి.)

అక్షతాన్

శ్లో॥ తపోమూర్తే పూజయామి తపోరేత స్తపోమయ
త్వాం మౌక్తికైశ్చ మణిభిః తండులైర్ధవళై రహమ్ ॥

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః-అలంకరణార్థే అక్షతాన్ సమర్పయామి
(స్వామివారికి అక్షతలను సమర్పించాలి.)

11. పుష్పమ్

తస్మాదశ్వా ఇతి పుష్పమ్ :-

మంత్రం : ఓం తస్మాదశ్వా అజాయంత । యే కే చోభయాదతః ।

గావో హ జజ్ఞిరే తస్మాత్ । తస్మాజ్ఞాతా అజావయః॥

శ్లో॥ ఉపద్రష్టసుపుష్పోఽఘైః అర్కచంపకపాటలైః

భక్తానవద్యయాహం త్వాం అర్చయామి సనాతన ॥

శ్రీ గురుదత్తాత్రేయస్వామినే నమః

నానావిధ విచిత్రపరిమళ పత్రపుష్పాణి సమర్పయామి ॥

(అష్టోత్తర శతనామావళి లేదా సహస్రనామావళితో పుష్పార్చన చేయాలి.)

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయాయ నమః పుష్కల పూజయామి

(శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామి అంగపూజా, అష్టోత్తర శతనామపూజలను
పూలు లేదా అక్షతలతో చేయాలి)

అంగపూజ

ఓం శ్రీ యోగిరాజాయ నమః	పాదౌ పూజయామి
ఓం అత్రివరదాయ నమః	జంఘే పూజయామి
ఓం దత్తాత్రేయాయ నమః	ఊరూం పూజయామి
ఓం కాలాగ్ని శమనాయన నమః	కటిం పూజయామి
ఓం యోగిజన వల్లభాయ నమః	నాభిం పూజయామి
ఓం లీలావిశ్వంభరాయ నమః	హృదయం పూజయామి
ఓం సిద్ధరాజాయ నమః	బాహూన్ పూజయామి
ఓం జ్ఞానసాగరాయ నమః	హస్తాన్ పూజయామి
ఓం విశ్వంభరాయ నమః	కంఠం పూజయామి
ఓం మాయాముక్తావధూతాయ నమః	ముఖం పూజయామి
ఓం మాయాముక్తావధూతాయ నమః	నాసికాం పూజయామి
ఓం ఆదిగురవే నమః	నేత్రాణి పూజయామి
ఓం శివరూపాయ నమః	శ్రోత్రాణి పూజయామి
ఓం దేవదేవాయ నమః	లలాటం పూజయామి
ఓం దిగంబరాయ నమః	శిరః పూజయామి
ఓం కృష్ణశ్యామకమలనయనాయ నమః	సర్వాంగాణి పూజయామి

శ్రీ దత్తాత్రేయ అష్టోత్తర శతనామావళి

ఓం శ్రీ మూర్తిత్రయ తేజస్వినే నమః	ఓం కృతయుగాది కాలీనాయ నమః 20
ఓం అత్రిపత్నీ తపః ఫలాయ నమః	ఓం పరమేష్ట్యాత్మపౌత్రకాయ నమః
ఓం సనకాదిమునిస్తోమ విశ్వరూప	ఓం దత్తాత్రేయాభిధానాయ నమః
ప్రదర్శకాయ నమః	ఓం అత్రిపరమానందవర్ధనాయ నమః
ఓం త్రిశక్తి ప్రేరిత త్రీశాయ నమః	ఓం దేవవహూతీదౌహిత్రాయ నమః
ఓం ప్రాప్తాత్రిసదనాతిథయే నమః	ఓం యోగసిద్ధిప్రదాయకాయ నమః
ఓం త్యక్తాంశుకానసూయాన్న	ఓం తప్తకార్తస్వరాకారాయ నమః
గ్రహణాత్మ ప్రతిజ్ఞకాయ నమః	ఓం ఇంద్రనీలమణిప్రభాయ నమః
ఓం పాతివ్రత్యప్రభా శ్రీమదనసూయా	ఓం ఇందుకాంతిసమస్ఫూర్తయే నమః
కృతార్ఘకాయ నమః	ఓం చలత్కించిజ్జటాధరాయ నమః
ఓం అనసూయాపయఃపాన తృప్త సత్వ	ఓం మాలాకరహస్తాబ్జదయుగళాయ నమః
సమన్వితాయ నమః	ఓం త్రిశీర్షకాయ నమః
ఓం అనసూయాకృతప్రేంఖత్సుఖశాయినే నమః	ఓం త్రిశూలడమరుద్వంద్వహస్తాబ్జాయ నమః
ఓం గానలోలుపాయ నమః 10	ఓం షడ్భుజాన్వితాయ నమః
ఓం ఆత్మదత్తాయ నమః	ఓం స్మితేందువదనాయ నమః
ఓం అత్రివరదాయ నమః	ఓం శంఖచక్రకరద్వయాయ నమః
ఓం అనసూయాంతఃప్రకాశకాయ నమః	ఓం రత్నపాదుకాంచిత పాదాయ నమః
ఓం మార్గశుక్ల దలోద్భూతాయ నమః	ఓం బాలోన్మత్తపిశాచాభాయ నమః
ఓం పూర్ణిమాబుధవారజాయ నమః	ఓం బ్రహ్మసూత్రోపశోభితాయ నమః
ఓం ఉచ్చస్థగ్రహసంయుక్త మృగనక్షత్ర	ఓం ఆత్రేయమధ్యమాయ నమః
సంభవాయ నమః	ఓం చంద్రవరజాయ నమః 40
ఓం అనసూయాత్మసంభూతాయ నమః	ఓం శ్వానవేష్టితాయ నమః
ఓం మూర్తి త్రయావతారకాయ నమః	ఓం దుర్వాసపూర్వజాయ నమః
ఓం శ్రీమదత్రిపయఃపారావారరాకా	ఓం పశ్చాత్కామధేనువిభూషితాయ నమః
సుధాకరాయ నమః	ఓం కాశీగంగాకృతస్నానాయ నమః

ఓం సహ్యోద్రిశిఖరస్థితాయ నమః	ఓం విశ్వంభరసమాస్వాయ నమః
ఓం స్ఫుర్త్సగామినే నమః	ఓం మాయాముక్తావధూతాయ నమః
ఓం కురుక్షేత్రకృతాచమన వైభవాయ నమః	ఓం మాయాయుక్తావధూతాయ నమః 70
ఓం ధూతపాపేశ్వరక్షేత్రభస్మోద్ధూళిత విగ్రహాయ నమః	ఓం ఆదిగురవే నమః
ఓం కరహాటపురీనిత్యసంధ్యావందన తత్పరాయ నమః	ఓం శివాభిఖ్యా నమః
ఓం విరలాఖ్యపురే గంధద్రవ్యభూషణ భూషితాయ నమః 50	ఓం దేవదేవాయ నమః
ఓం రమాపత్తనభైక్షాశినే నమః	ఓం దిగంబరాయ నమః
ఓం సారపత్తనభోజనాయ నమః	ఓం కృష్ణశ్యామాబ్జనయనాయ నమః
ఓం పశ్చిమోదధిసాయాహ్నసంధ్యా వందననైష్ఠికాయ నమః	ఓం దలాదనమునిస్తుతాయ నమః
ఓం మహురీపురశాయినే నమః	ఓం కావేరీ తీరసంచారిణే నమః
ఓం యోగనిద్రావిలాసకాయ నమః	ఓం ప్రహ్లాదజ్ఞానదేశికాయ నమః
ఓం క్షణత్రిలోకసంచారిణే నమః	ఓం బహుదేశికతత్వజ్ఞాయ నమః
ఓం యోగిరాజావతారకాయ నమః 60	ఓం రేవాజలవిహారకాయ నమః
ఓం అనసూయాత్రివరదాయ నమః	ఓం ఋతుధ్వజార్చితాయ నమః
ఓం దత్తాత్రేయస్వరూపకాయ నమః	ఓం సోమకీర్తి భూపతితారకాయ నమః
ఓం కాలాగ్నిశమనాభిఖ్యాయ నమః	ఓం మదాలసాఽఽశయప్రీతాయ నమః
ఓం శ్రీయోగిజనవల్లభాయ నమః	ఓం రేణుకాభీష్టపూరకాయ నమః 80
ఓం లీలావిశ్వంభరాకారాయ నమః	ఓం శ్రీమన్మధుమతీయుక్తాయ నమః
ఓం సిద్ధరాజావతారకాయ నమః	ఓం ఋషిపుత్రవివర్ధితాయ నమః
ఓం శ్రీజ్ఞానసాగరాకారాయ నమః	ఓం శాండిల్యరుచికాదేశాయ నమః
	ఓం దేవశర్మసుతప్రదాయ నమః
	ఓం శ్రీసాంకృత్యపదేష్టే నమః
	ఓం యజ్ఞాంగతలసంస్థితాయ నమః
	ఓం కృష్ణామలకవద్రామవాసినే నమః
	ఓం పద్మాసనస్థితాయ నమః 90

ఓం అలర్కనందనప్రీతాయ నమః	ఓం ఆయుర్ధాస్యత్వసుప్రీతాయ నమః
ఓం విష్ణుదత్తాంక్రీ సేవితాయ నమః	ఓం కార్తవీర్యవరప్రదాయ నమః 100
ఓం యదురాజార్చనప్రీతాయ నమః	ఓం ఏకనాథాది సంసేవ్యాయ నమః
ఓం దీపకశ్రవణప్రియాయ నమః	ఓం శ్రీజనార్దనతారకాయ నమః
ఓం కార్తవీర్యార్జునస్సారమాత్రాభీష్ట ప్రదాయకాయ నమః	ఓం శ్రీకురుద్వీపనివాసాయ నమః
ఓం శ్రీమత్పరశురామాత్మమిత్రాయ నమః	ఓం కరంజనగరోత్పన్నాయ నమః
ఓం శ్రీరామదేశికాయ నమః	ఓం శ్రీనృసింహసరస్వత్యై నమః
ఓం వేదధర్మమహాపుణ్యకీర్తన శ్రవణప్రియాయ నమః	ఓం అవ్యాజకరుణామూర్తయే నమః
	ఓం భక్తసామ్రాజ్య దాయకాయ నమః:108

ఓం శ్రీ దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః
అష్టోత్తర శతనామపూజాం సమర్పయామి

12. ధూపమ్

యత్పూజయిష్యే ధూపమ్ :-

మంత్రం : ఓం యత్పూజయిష్యే వ్యదధుః కతిధా వ్యకల్పయన్ ।

ముఖం కిమస్య కౌ బాహూ । కావూరూ పాదావృచ్యేతే ॥

శ్లో॥ అఘ్రేయస్సర్వధూపానాం వృకధూపై స్సు వాసితం

ధూపం గృహాణ మానాత్మన్ యోగాభ్యాస ప్రకాశక ॥

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః - ధూపమాఘ్రపయామి ॥

(స్వామివారికి అగరబత్తిని వెలిగించి తిప్పాలి.)

13. దీపమ్

బ్రాహ్మణోఽస్యేతి దీపమ్ :-

మంత్రం : ఓం బ్రాహ్మణోఽస్య ముఖమాసీత్ । బాహూ రాజన్యః కృతః ।

ఊరూ తదస్య యద్వైశ్యః పద్భాగ్ం శూద్రో అజాయత ॥

శ్లో॥ నిరామయ నిరాకార దర్శయామి తమోహరం
పంచవర్తి సమాయుక్తం భక్త్యాఽఽ జ్ఞానతమోపహం ॥
శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః - దీపం దర్శయామి ॥

(అయిదు వత్తుల ఆవు నేతి దీపాన్ని వెలిగించి స్వామివారికి చూపించాలి.)

14. నైవేద్యమ్

చంద్రమామనసేతి నైవేద్యమ్ :-

మంత్రం : ఓం చంద్రమా మనసో జాతః । చక్షో స్సూర్యో అజాయత ।

ముఖాబింద్ర శ్చాగ్నేశ్చ । ప్రాణాద్వాయు రజాయత ॥

శ్లో॥ అనంతాత్మన్ మహాభీరు యోగవిద్యావిశారద
నివేదయామి శాల్యన్నం శాకాద్వైర్ఘ్నంజనైర్యుతం ॥

శ్లో॥ శర్కరా ఖండ ఖాద్యాని దధిక్షీర పృతాని చ ।
అహారం భక్ష్యభోజ్యం చ నైవేద్యం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥

మంత్రం : ఓం భూర్భువస్సువః । ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం

భర్గో దేవస్య భీమహి । భియో యో నః ప్రచోదయాత్ ॥

సత్యం త్వర్దేన పరిషించామి । అమృతమస్తు అమృతోపస్తరణమసి స్వాహా ॥

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః ॥ ఓం ప్రాణాయ స్వాహా ।

ఓం అపానాయ స్వాహా । ఓం వ్యానాయ స్వాహా । ఓం ఉదానాయ స్వాహా ।

ఓం సమానాయ స్వాహా ॥ యథాసుఖం జుషధ్వమ్ ॥

(పై మంత్రమును లేదా శ్లోకాన్ని పఠిస్తూ నివేదన చేయాలి.)

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః నైవేద్యం సమర్పయామి, మధ్యే మధ్యే
పానీయం సమర్పయామి । అమృతాపిధానమసి ॥ ఉత్తరాపోశనం సమర్పయామి ।
హస్త ప్రక్షాళనం సమర్పయామి । ముఖ ప్రక్షాళనం సమర్పయామి । కరోద్వర్తనం
సమర్పయామి । పాద ప్రక్షాళనం సమర్పయామి । శుద్ధాచమనం సమర్పయామి॥
అని చెబుతూ ఉద్ధరిణతో నీటిని స్వామివారికి చూపించి పళ్లెంలో (అరివేణం) వేయాలి.

15. తాంబూలమ్

నాభ్యా ఆసీదితి తాంబూలమ్

మంత్రం : ఓం నాభ్యా ఆసీదంతరిక్షమ్ । శీర్షోద్యౌ స్సమవర్తత ।

పద్భ్యాం భూమిర్దిశశ్శోత్రాత్ । తథా లోకాగ్ం అకల్పయన్ ।

శ్లో॥ ఏలా లవంగస్వర్ణాక్త క్రముకైః స్వర్ణపర్ణకైః

గృహాణయుక్తం తాంబూలం సర్వర్షష్టమయ ప్రభో॥

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః - తాంబూలం సమర్పయామి ॥

ఫల సమర్పణమ్

శ్లో॥ ఇదం ఫలం మాయా దేవ స్థాపితం పురతస్తవ ।

తేన మే సఫలావాప్తిర్ భవేజ్జన్మని జన్మని ॥

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః - ఫలం సమర్పయామి ॥

దక్షిణా సమర్పణ

శ్లో॥ హిరణ్యగర్భ గర్భస్థం హేమబీజం విభావసోః ।

అనంత పుణ్యఫలదమతః శాంతిం ప్రయచ్ఛ మే॥

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః - సువర్ణపుష్పయుక్త దక్షిణాదీన్ సమర్పయామి॥

16. నీరాజనమ్

వేదాహమేత మితి నీరాజనమ్ :-

మంత్రం : ఓం వేదాహ మేతం పురుషం మహాంతమ్ । ఆదిత్యవర్ణం తమసస్తు పారే ।

సర్వాణి రూపాణి విచిత్ర భీరః । నామాని కృత్వా ౨ ౨ భవదన్ యదాస్తే ॥

శ్లో॥ శబ్దబ్రహ్మకృత్మికవతే గుణధన్యాయతే మయా ।

కర్పూరస్యారతిర్దత్తా గృహాణసుఖదాయకమ్ ॥

ఆనంద కర్పూర నీరాజనమ్

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః । ఆనంద కర్పూరనీరాజనం సమర్పయామి ॥

(అని కర్పూరనీరాజనం ఇవ్వాలి.) నీరాజనాంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి॥

మంత్రపుష్పమ్

ధాతా పురస్తాదితి మంత్రపుష్పమ్ :-

మంత్రం : ఓం ధాతా పురస్తాద్యముదాజహార । శక్రః ప్రవిద్వాన్ ప్రదిశ శ్చతస్రః ।

తమేవం విద్వా నమృత ఇహ భవతి నాన్యః పన్థా అయనాయ విద్యతే

శ్లో॥ సంకల్పదుఃఖదళన భార్గవ ప్రియకృత్తమ

కల్పితం మంత్రపుష్పం తే రత్నమౌక్తిక సంయుతం

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః - సువర్ణదివ్య మంత్రపుష్పం సమర్పయామి ॥

(అక్షతలు, పూలు తీసుకొని స్వామివారి పాదాలచెంత సమర్పించాలి.)

నమస్కారాన్

యజ్ఞేన యజ్ఞమితి నమస్కారాణి :-

మంత్రం : ఓం యజ్ఞేన యజ్ఞ మయజంత దేవాః తాని ధర్మాణి ప్రథమా న్యాసన్ ।

తే హ నాకం మహిమానస్సచన్తే యత్ర పూర్వే సాధ్యాస్సంతి దేవాః ॥

శ్లో॥ స్వపదార్చిత సంశ్లిష్టా పాపసంఛిన్నతోషణం ।

నమస్కారం సదాకుర్యాం కృపయా స్వీకురు ప్రభో ॥

శ్లో॥ నమోస్త్యనంతాయ సహస్రమూర్తయే సహస్రపాదాక్షి శిరోరుబాహవే ।

సహస్రనామ్నే పురుషాయ శాశ్వతే సహస్రకోటీ యుగధారిణే నమః ॥

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః-శిరఃసాష్టాంగ నమస్కారాన్ సమర్పయామి ॥

(స్వామివారి ముందు సాష్టాంగ నమస్కారం చేయాలి.)

పునఃపూజా - ఛత్రాది సమర్పణమ్

శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః - ఛత్రం సమర్పయామి చామరం

వీజయామి గీతం శ్రావయామి । దర్పణం దర్పయామి । నృత్యం సమర్పయామి ।

నాట్యం సమర్పయామి సమస్త రాజోపచారాన్ సమర్పయామి । సమస్త దేవోపచారాన్

సమర్పయామి । సమస్త శక్తి భక్తుపచారాన్ సమర్పయామి ।

(స్వామివారి ముందు అక్షతలను సమర్పించాలి.)

అపరాధ - క్షమా యాచన

- శ్లో॥ ఆవాహనం నజానామి న జానామి తవార్చనమ్ ।
పూజాం చైవ నజానామి క్షమస్వ పరమేశ్వర ॥
- శ్లో॥ మంత్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం సురేశ్వర ।
యత్పూజితం మయా దేవ! పరిపూర్ణం తదస్తు తే ॥
- శ్లో॥ అపరాధ సహస్రాణి క్రియం తే హర్షితం మయా ।
దాసోఽయమితిమాం మత్వా క్షమస్వ పరమేశ్వర ॥
శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః - అపరాధ క్షమాపణం సమర్పయామి ॥
(స్వామివారికి నమస్కరించి అపరాధాల్ని క్షమించమని ప్రార్థించాలి.)

ప్రార్థన

- శ్లో॥ గతం పాపం గతం దుఃఖం గతం దారిద్ర్యమేవ చ ।
ఆగతా సుఖసంపత్తిః పుణ్యాచ్చ తవదర్శనాత్ ॥
- శ్లో॥ రూపందేహి జయందేహి యశోదేహి ద్విషోజహి ।
పుత్రాన్ దేహి ధనందేహి సర్వాన్ కామాంశ్చ దేహి మే ॥
- శ్లో॥ యద్దత్తం శక్తిమాత్రేణ పత్రం పుష్పం ఫలం జలమ్ ।
నివేదితం చ నైవేద్యం తత్ గృహాణానుకంపయా ॥
శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామినే నమః - ప్రార్థనం సమర్పయామి ॥

పూజా సమర్పణమ్

- శ్లో॥ యస్య స్మృత్యా చ నామోక్త్యా తపః పూజాక్రియాధిషు ।
న్యూనం సంపూర్ణతాం యాతి సద్యోవందే తమచ్యుతమ్ ॥
- శ్లో॥ మంత్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం జగద్గురు ।
యత్పూజితం మయా దేవ! పరిపూర్ణం తదస్తు తే ॥
అనేన మయా యథాజ్ఞానేన యథా మిలితోపచారద్రవ్యైః భక్త్యాకృత ధ్యాన
ఆవాహనాది షోడశోపచార పూజనేన శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామి దేవతా స్సుప్రీత
స్సుప్రసన్నో వరదో భవతు ॥ సర్వం శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామి దేవతా దివ్య చరణార
విందార్పణమస్తు ॥

(అక్షతలు, నీళ్లు తీసుకొని స్వామివారికి చూపించి పళ్లెంలో వేయాలి)

ఉద్వాసనమ్

యజ్ఞేన యజ్ఞమితి ఉద్వాసనం :-

మంత్రం : ఓం యజ్ఞేన యజ్ఞ మయజంత దేవాః తాని ధర్మాణి ప్రథమా న్యాసన్ ।

తే హ నాకం మహిమానస్సచన్తే

యత్ర పూర్వే సాధ్యాస్సంతి దేవాః ॥

శ్లో॥ గచ్చ గచ్చ సురశ్రేష్ఠ స్వస్థాన జగదీశ్వర ।

భక్తాభీష్ట సమృద్ధ్యర్థం పునరాగమనాయ చ॥

॥ శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామి దేవతానం యథాస్థాన ముద్వాసయామి ॥

॥ఇతి పురుషసూక్తవిధాన దేవతార్చనమ్ సంపూర్ణమ్ ॥

(పై తెలిపిన విధంగా శ్రీ గురు దత్తాత్రేయస్వామివారి షోడశోపచార పూజా విధానాన్ని భక్తిశ్రద్ధలతో తమ శక్త్యానుసారం ఆచరించి స్వామివారి కరుణాకటాక్ష వీక్షణాలను పొందగలరు.)

సర్వేజనాః సుఖినోభవన్తు

